

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Zorou Šmolkovou ve věci

žalobce: O. K.

zastoupen Mgr. Terezou Bártovou, LL.M., advokátkou
sídlem Španělská 770/2, 120 00 Praha

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 5. 2024 č. j. MPSV-2024/127867-923, ve věci
příspěvku na péči,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 30. 5. 2024 č. j. MPSV-2024/127867-923 **se zrušuje** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 2 600 Kč k rukám zástupkyně žalobce, Mgr. Terezy Bártové, LL.M., advokátky, se sídlem Španělská 770/2, Praha, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje I.Ch.

Žalobní námitky:

1. Žalobce se žalobou došlou zdejšímu soudu dne 1. 8. 2024 domáhal zrušení shora uvedeného rozhodnutí, kterým žalovaný zamítl jeho odvolání a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce České republiky (dále jen „úřad práce“) ze dne 5. 12. 2023, přiznávající mu příspěvek na péči pro lehkou závislost na péči jiné fyzické osoby podle § 8 odst. 2 písm. a) zákona o sociálních službách (dále jen „zákon o sociálních službách“), tedy v prvním stupni. Podle žalovaného i úřadu práce byl žalobce z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu neschopen zvládat pouze tři základní životní potřeby posuzované podle § 9 zákona o sociálních službách, a to péči o zdraví, osobní aktivity a péči o domácnost.
2. Žalobce ve správním řízení a v žalobě namítl nesprávné posouzení základních životních potřeb - mobilita, tělesná hygiena, stravování a orientace.
3. Žalobce namítl, že posudek, ze kterého žalovaný vyšel, ohledně namítaných základních životních potřeb neodpovídá ani závěrům ošetřujících lékařů, ani závěrům sociálního šetření, a nepřihlédl ani k žalobcem udávaným potížím.
4. Žalobce zdůraznil, že podle judikatury správních soudů nezvládnutí, byť jen jedné aktivity, znamená, že posuzovaný nezvládá celou základní životní potřebu; odkázal na § 2a vyhlášky a na rozsudky Nejvyššího správního soudu z 10. 2. 2021 č. j. 2 Ads 69/2020–26 a z 30. 1. 2019, č. j. 6 Ads 34/2018-17. Posudek se však zvládáním jednotlivých aktivit, kterými jsou sporné potřeby definovány, nezabývá.

Stanovisko žalovaného:

5. Žalovaný ve vyjádření odkázal na napadené rozhodnutí.

Posouzení krajským soudem:

6. Krajský soud poté, co zjistil, že žaloba byla podána včas ve lhůtě dvou měsíců po doručení písemného vyhotovení rozhodnutí žalovaného žalobci, tedy v souladu s ustanovením § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
7. Ze správního spisu krajský soud zjistil, že žalobce pobírá příspěvek na péči od září 2023, který mu byl přiznán pro závislost v I. stupni. Úřad práce vyšel z posudku posudkového lékaře, který za žalobcem nezvládané uznal základní životní potřeby péči o zdraví, osobní aktivity a péči o domácnost. Na rozdíl od zjištění ze sociálního šetření, které proběhlo 25. 9. 2023, neuznal jako nezvládané základní životní potřeby mobilitu, stravování, oblékání a obouvání a výkon fyziologické potřeby. S tímto žalobce nesouhlasil a bránil se odvoláním. V něm se dovolával zpráv svých ošetřujících lékařů, verifikujících podle něj jeho potíže. Tvrdil, že kromě již uznaných základních životních potřeb nezvládá stravování, tělesnou hygienu, výkon fyziologické potřeby, komunikaci a orientaci. Konkrétně rozporoval příslušné aktivity, kterými jsou tyto základní životní potřeby definovány.
8. Žalovaný vyšel z posudku posudkové komise MPSV ze dne 10. 4. 2024 a jeho doplnění z 15. 5. 2024. Posudková komise se se závěrem posudkového lékaře ztotožnila a žalovaný proto rozhodl nyní napadeným rozhodnutím.

K žalobním námitkám-východiska.

9. Příspěvek na péči se poskytuje osobám závislým na péči jiné fyzické osoby, jsou-li starší jednoho roku a jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pomoc jiné fyzické osoby potřebuje při zvládání základních životních potřeb (§ 7 zákona o sociálních službách). Stupeň závislosti zákon definuje počtem základních životních potřeb bez pomoci nezvládaných v § 8 zákona o sociální péči.
10. Základní životní potřeby jsou uvedeny v § 9 odst. 1 zákona o sociálních službách, s tím, že jejich bližší vymezení a způsob hodnocení stanoví prováděcí předpis (odstavec 6 tohoto ustanovení). Tímto prováděcím předpisem je vyhláška č. 505/2006 Sb. (dále jen „vyhláška“).
11. Podle § 1 odst. 1 vyhlášky, *schopnost osoby zvládat základní životní potřeby se pro účely stanovení stupně závislosti hodnotí podle aktivit, které jsou pro jednotlivé základní životní potřeby vymezeny v příloze č. 1 k této vyhlášce.*
12. Podle § 2a vyhlášky, *pokud osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat základní životní potřebu vymezena v příloze č. 1 k této vyhlášce, není schopna základní životní potřebu zvládat, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.*
13. Jak vyplývá již z jazykového znění citovaných ustanovení zákona o sociální péči a vyhlášky, je zcela nepochybné, že nezvládnutí kterékoliv z aktivit, jimiž je definována základní životní potřeba, vede k nezvládnutí základní životní potřeby jako celku. Totéž dovodila i konstantní judikatura správních soudů. Lze zmínit např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Ads 50/2013-32 z 2. 4. 2014, jehož právní věta zní: *pro hodnocení schopnosti osoby zvládat základní životní potřeby za účelem zjištění stupně závislosti osoby je v rámci aplikace posudkových kritérií stanovených v § 1 až § 2c vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění účinném od 1. 1. 2012, rozhodné nesplnění byť jen jedné z aktivit, které jsou pro schopnost zvládat určitou základní životní potřebu vymezeny v příloze k této vyhlášce, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu* (důraz tučným písmem přidal krajský soud). Rozhodnutí je správními soudy setrvale následováno, z recentních rozhodnutí Nejvyššího správního soud lze zmínit např. rozsudek ze dne 17. 3. 2023, č. j. 6 Ads 100/2022-26.
14. Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 29. 9. 2015, č. j. 4 Ads 167/2015-27, s odkazem na výše citovaný rozsudek 3 Ads 50/2013, zdůraznil, že posouzení zvládání základních životních potřeb není intuitivní, ale vyplývá z objektivizovaných kritérií; těmito jsou právě aktivity nutné pro zvládnutí té které životní potřeby. V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud upřesnil judikaturní požadavky na posudek tak, aby jej bylo možno považovat za úplný a přesvědčivý ve vztahu k posouzení jednotlivých aktivit (odstavec 31): *jinými slovy, posouzení schopnosti zvládat základní životní potřeby není intuitivní, ale vyplývá z objektivizovaných kritérií – příslušných dílčích aktivit základních životních potřeb. Jestliže v řízení o příspěvku na péči vzniknou pochybnosti o tom, zda je posuzovaný schopen zvládat určité dílčí aktivity základní životní potřeby, nepostačí pro zachování úplnosti, správnosti a přesvědčivosti posudku tyto pochybnosti rozptýlit paušálním tvrzením, že příslušnou základní životní potřebu posuzovaný zvládá. Naopak je nutné se detailně zabývat spornými dílčími aktivitami a doložit na zjištěném skutkovém stavu, zvládá-li je posuzovaný v přijatelném standardu.*
15. Vycházejí z uvedeného, lze shrnout: aby byl posudek úplný a přesvědčivý, musí

posudková komise při posouzení zvládání každé základní životní potřeby posoudit, zda je posuzovaná osoba schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat jednotlivé aktivity, kterými je tato vymezena, neboť tyto a pouze tyto jsou zákonem předvídanými objektivními kritérii. To však neznamená, že by se posudková komise v posudku musela vždy vyjádřit ke každé z aktivit. Není-li o jejich zvládání pochybnost, postačí v posudku uvést pouze závěr, zda základní životní potřeba zvládaná je či není. Naopak, jsou-li o zvládání některé z aktivit pochybnosti, je posudková komise povinna se k jejímu zvládání vyjádřit, a to konkrétně tak, aby byl i laikovi srozumitelný důvod. Důvod opět nemůže být všeobecný či intuitivní, ale musí z něj vyplývat příčinná souvislost mezi konkrétním funkčním dopadem nepříznivého zdravotního stavu na zvládání posuzované aktivity a musí odpovídat všem kritériím vymezeným ve vyhlášce, zej. § 1 až 2c. Jedině tak je splněn požadavek přezkoumatelnosti, úplnosti a přesvědčivosti. Pochybnosti o zvládání mohou vyplynout ze závěrů sociálního šetření, z podkladových lékařských zpráv a dalších podkladů uvedených v § 25 odst. 1 zákona o sociálních službách a pochyby může též vznést sám žadatel o dávku.

K sporným základním životním potřebám

I.

16. Základní životní potřeba **mobilita** je vymezeny aktivitami *vstávání a usedání, stoj, zaujímat a měnit polohy, pohybovat se chůzí krok za krokem, popřípadě i s přerušováním zastávkami, v bytě a běžném terénu v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu, otevírat a zavírat dveře, chůzi po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů, nastupovat a vystupovat z dopravních prostředků včetně bariérových, a používat je.*
17. Žalobce uvedl, že ujde pouze 50 metrů a s pomocí pečující osoby 5 schodů. Poukázal na dušnost a srdeční potíže, které mu v chůzi brání.
18. K této základní životní potřebě posudková komise v posudku včetně jeho doplnění přijala závěr, že ji žalobce zvládá. Vyšla z toho, že žalobce netrpí úplnou ztrátou či těžkým postižením obou dolních končetin. Dovede stát bez opory, zvládne pár kroků rovněž bez opory, což vyplývá i z žalobcem předloženého videa. Není proto medicínský důvod k nezvládání mobility s příslušnou facilitační pomůckou s přestávkami na odpočinek. Žalobce zvládne v bytě a běžném terénu alespoň 200 metrů s přestávkami, a to i po nerovném terénu a chůzi po schodech v rozsahu jednoho patra nahoru a dolů. Odkázala na závěry sociálního šetření, sdělení žalobce a vlastní metodiku.
19. Krajský soud ověřil, že u sociálního šetření žalobce uvedl, že *„je schopen ujít vzdálenost max 100 m s bolestmi a přestávkami, kdy se musí usadit, co 10-20m Nesejde/nevyjde schody v rozsahu 1 patra. V domě využije při cestě ven výtah do přízemí a při cestě do bytu využívá výtah ze suterénu, jde vždy po schodech (cca 8 schodů) jen dolů – drží se zábradlí v doprovodu dcery. Schody, které vedou ke vchodu (cca 5 schodů), žadatel sejde/vyjde s držením zábradlí, jištěním dcery. Při chůzi po schodech má potíže, trápí jej dušnost“.*
20. Ze zprávy kardiologické ordinace z 9. 11. 2023, zahrnuté do posudku, které se žalobce výslovně dovolával v odvolání, mj. vyplývá, že byl ošetřen pro dušnost v noci a zadýchávání, trpí mj. CHOPN, a jeho *„mobilita doma a venku omezená“.* Ze zprávy urgentního příjmu – interna ze dne 17. 10. 2023, zahrnuté do posudku, vyplývá, že žalobce

byl ošetřen pro výraznější zhoršení dušnosti zvláště v poloze vleže a při pohybu. Podle RTG plic „*ve srovnání s ZP plic 31. 8. 2023 nově výpotky v dolních l. polích, bilat. Znamky přetížení v MO*“, dle spirometrie „*těžší smíšená ventil. porucha – ale nelze relevantně hodnotit, spolupráce při vyšetření není ideální*“.

21. Závěr posudkové komise o tom, že žalobce ujde s přestávkami 200 metrů a schody v rozsahu jednoho patra, je nepřezkoumatelný. Žalobce nic takového neuvedl ani při sociálním šetření, ani v odvolání, naopak tvrdí, že není schopen ujít víc než 100 m (maximálně udávaná hranice) a maximálně 8 schodů směrem dolů. Uvedené nevyplývá ani z lékařských zpráv, ze kterých posudková komise vycházela. Ty naopak svědčí o vážných dechových potížích omezujících žalobce v pohybu, které souvisí s jeho onemocněním srdce a cév. Posudková komise svůj odlišný závěr pouze konstatovala. Nepředložila žádnou odbornou a přezkoumatelnou úvahu o tom, co ji k němu vedlo a jak ob stojí ve světle závěrů ošetřujících lékařů. Její závěr se jeví jako pouze intuitivní. Již z tohoto důvodu je posudkový závěr o zvládnutí mobility nepřezkoumatelný, neúplný a nepřesvědčivý.
22. Posudková komise svůj závěr staví na absenci postižení dolních končetin a dovolává se vlastní metodiky. Instrukce náměstkyně pro řízení sekce sociálně pojistných systémů č. 15/2016, Posuzování zdravotního stavu pro účely zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (Posuzování stupně závislosti pro účely příspěvku na péči) (dále jen Instrukce), která podle svého bodu 1 obsahuje *pokyny k postupu lékařské posudkové služby při posuzování zdravotního stavu pro účely příspěvku na péči*, při posuzování zvládnutí této základní životní potřeby v oddíle A, Mobilita, ukládá posudkovým komisím posuzovat postižení pohybového aparátu (odstavec f), nicméně vylučuje pouze *postižení smyslů (a to ani aktivity otevírání a zavírání dveří, chůze po schodech a nastupování a vystupování z dopravních prostředků u nevidomých) a mentálního či duševního postižení, které jsou zahrnuty a hodnoceny v ŽŽP orientace*. Naopak předpokládá posouzení i interních onemocnění: *z interních onemocnění mohou k neschopnosti mobility vést těžká (terminální) stadia onemocnění, při kterých fyzická osoba pozbývá schopnost samostatného života, např. globální srdeční nebo dechová nedostatečnost, v případech seniorů těžká sarkopenie* (odstavec g). Obrat *mohou vést* znamená příklad postižení, nikoliv vyloučení postižení jiného. Je právě úkolem posudkové komise, aby uvážila, jaký funkční dopad v konkrétně posuzovaném případě má onemocnění na zvládání jednotlivých aktivit; v nyní posuzovaném případě, jak ovlivňuje žalobcova dušnost, CHOPN, srdeční onemocnění a další postižení (cév, obezita) jeho schopnost zvládat aktivity chůze i po nerovném terénu alespoň 200 m a chůze po schodech jednoho patra nahoru i dolů. Dále je úkolem posudkové komise uvážit a vysvětlit, zda žalobcem tvrzená neschopnost tyto aktivity zvládnout bez pomoci vyplývá či nevyplývá z jeho zdravotního stavu, který je nutno posoudit komplexně; je přitom však nadbytečné se zabývat nesporně neexistujícími problémy s pohybovým aparátem. Posudková komise se tedy dovolávala vlastní metodiky, nicméně ji nedodržela, neboť jako jediné postižení, které vede k nezvládnutí této základní životní potřeby, považovala postižení pohybového aparátu, což je ovšem v rozporu s Instrukcí. Naopak nezabývala se dopady žalobcovy dovolávané dušnosti v důsledku srdečního postižení a CHOPN, což jsou onemocnění, které vyplývají z lékařských zpráv, které posudková komise měla k dispozici a kterých se navíc žalobce v odvolání výslovně odkazoval. Posudkový závěr je nepřezkoumatelný, neúplný a nepřesvědčivý i z tohoto důvodu.
23. Žalovaný – ačkoliv vyžádal doplnění posudku - ohledně této základní životní potřeby založil své rozhodnutí na nepřezkoumatelném, neúplném a nepřesvědčivém posudku, jehož

závěry jsou intuitivní, čímž zatížil své rozhodnutí nepřezkoumatelností. Napadené rozhodnutí ve vztahu k této základní životní potřebě nemá oporu ve spise (§ 76 písm. b) s. ř. s.) a je na místě je zrušit.

24. Žalovaný v dalším řízení požádá posudkovou komisi o doplnění posudku, ve kterém se posudková komise vyjádří ke zvládnutí všech jednotlivých aktivit definujících tuto základní životní potřebu, zejména pak zvládnutí aktivity *pohybovat se chůzí krok za krokem, popřípadě i s přerušováním zastávkami, v bytě a běžném terénu v dosahu alespoň 200 m* a aktivity *chůze po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů*. Zohlední celkový žalobcův zdravotní stav, přihlédne k jeho dušnosti, srdečnímu onemocnění, CHOPNE, a vysvětlí, zda a jak tyto ovlivňují jeho schopnost tyto aktivity zvládat.

II.

25. Základní životní potřeba **tělesná hygiena** je vymezena aktivitami *včas použít hygienické zařízení, dodržovat tělesnou hygienu, mýt si a osušovat jednotlivé části těla, provádět celkovou hygienu, česat se, provádět ústní hygienu, holit se*.
26. Žalobce namítl, že si nezvládne umýt záda a že z důvodu dušnosti se mu dělá ve sprše nevolno. S tím nepomůže žádný facilitátor.
27. K této základní životní potřebě posudková komise v posudku přijala závěr, že ji žalobce přiměřeně zvládá. Odkázala se na zachované funkční schopnosti žalobce a možnost využít facilitátory jako madla, protiskluzová podložka, sedák. Uvedla, že za neschopnost zvládnout tělesnou hygienu se nepovažuje preventivní přítomnost další osoby z důvodu posílení a vyloučení rizika pádů. Dále uvedla, že dopomoc při vstupu a výstupu z vany nepatří mezi tuto základní životní potřebu.
28. Při sociálním šetření žalobce, co se dopomoci týká uvedl pouze, že dcera mu podle potřeby pomáhá při vstupu a vyjití ze sprchového koutu a s umytím zad.
29. Krajský soud považuje posudek posudkové komise v této části za úplný a přesvědčivý. Ani z lékařských zpráv ani ze samotného sociálního šetření nevyplývá, že by žalobce nemohl použít posudkovou komisí uvedené facilitátory, zejména sedák a madlo, které se jeví jako vhodné pro zvládnutí žalobcem udávané nevolnosti. Z žádné lékařské zprávy nevyplývá postižení, které by vylučovalo umytí zad a použití sedáku a madla. Žalobce se žádného konkrétního závěru svého ošetřujícího lékaře, ze kterého by takové postižení vyplývalo, nedovolal ani v žalobě. Za této situace krajský soud uzavírá, že žalovaný ohledně svého závěru o zvládnutí této základní životní potřeby vyšel z posudku, který je úplný a přesvědčivý a není v rozporu s dalšími podklady pro rozhodnutí, zejména pak se sociálním šetřením. Žalobní námitka proto není důvodná.

III.

30. Základní životní potřeba **orientace** je vymezena aktivitami *poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem, mít přiměřené duševní kompetence, orientovat se osobou, časem a místem, orientovat se v přirozeném sociálním prostředí, orientovat se v obvyklých situacích a přiměřeně v nich reagovat*.
31. Žalobce namítl, že trpí migrény s deliriem, u kterých je dezorientovaný. Má zhoršené výsledky MMSE (pozn. soudu, Mini-Mental State Examination, test pro rozpoznávání kognitivních funkcí) a bylo mu diagnostikováno onemocnění Alzheimerem.

32. K této základní životní potřebě posudková komise v posudku přijala závěr, že žalobce zvládá jednotlivé aktivity, kterými je tato potřeba definována, a tedy základní životní potřebu přiměřeně zvládá. Komise konstatovala, že žalobce má všechny smysly a netrpí kvalifikovanou mentální retardací, demencí či jiným těžkým postižením. Opřela se o lékařské zprávy, ze kterých vyplývá, že se žalobce jeví kompletně orientovaný. Uvedla, že „*občasná ztráta orientace v čase neznamena neschopnost zvládat tuto základní životní potřebu*“.
33. Při sociálním šetření dne **25. 9. 2023** žalobce uvedl, že jej trápí často silné záchvaty migrény, během nichž neví, kde je, kdo je, nerozeznává osoby a není schopen komunikovat, přičemž záchvaty se poslední rok zhoršují. Na tyto stavy navazují psychózy, „vidiny“. Při sociálním šetření byl žalobce orientovaný, chápal obsah řečeného, byl schopen komunikovat ve větech adekvátně a srozumitelně.
34. Krajský soud v lékařských zprávách, ze kterých posudková komise vyšla, zjistil následující: Z propouštěcí zprávy nemocnice Havířov s. p. Interní oddělení, z **16. 3. 2023** vyplývá, že žalobce byl přivezen RZP poté, co kontaktoval PČR, když viděl doma cizí osoby. Na místě zjištěno, že byl žalobce „*orientován osobou a místem, rozčilený, paranoidní, dech suff., hypertenzní*“, k transportu svolil po dlouhém přemlouvání. Při propuštění konstatováno doznívající somatogenní delirium a případný kognitivní deficit nelze vyjádřit. Z propouštěcí zprávy nemocnice Havířov s. p. Interní oddělení, z **28. 8. 2023** vyplývá, že žalobce byl přivezen RZP poté, co volala obsluha Kauflandu, kam se dobýval, bušil a uváděl, že ho někdo honí a že je opilý, i když nepil alkohol. Závěr hospitalizace – somatogenní delirium, nespecifikovaná demence, vhodnost 24 hodinové péče a podávání léků jinou osobou, je narušeno rozhodování o tělesné a duševní integrity, po medikaci ústup halucinací, klidný, usměrnitelný, chůze schopen s pomocí, nadále nutná ošetrovatelská péče, nadále stálý dohled nad hygienickými návyky, hygiena WC kolísá. Z neurologického vyšetření Nemocnice Havířov p. o. ze dne **6. 9. 2023** vyplývá, že žalobce byl dezorientovaný v čase, jinak orientovaný. Závěr: „*Susp. AD lehkého stupně, migréna bez aury, neurl. orinet. Lehký efekt kogit funkci*“. Ze zprávy odborného psychiatra MUDr. A., z **29. 11. 2023**, vyplývá dg. lehká porucha poznávání – organická astenická porucha, opakovaně deliriosní stavy somatogenní etiologie. „*Nelze vyloučit možnost recidivujících deliriosních stavů somatogenní etiologie, jeví se tak, že vyžaduje dohled a péči*“. Z lékařské zprávy nemocnice Havířov s. p. neurologické oddělení, z **29. 1. 2024** vyplývá, že žalobci diagnostikována Alzheimerova nemoc. Smíšená demence, vaskulární + A typ (v.s.), nyní v popředí i poruchy chování. Podle neurologa je žalobce „*nesoběstačný, pro futuro nutno počítat s postupným zhoršováním stavu, v základních úkonech ADL nutná dopomoc, nutná přítomnost druhé osoby – dohled a péče 24 hodin*“.
35. Posudková komise na výše uvedené lékařské zprávy nijak nereagovala. Závěr, že i z nich vyplývá, že žalobce je orientovaný (osobou, místem i časem), nijak nezohledňuje, že tento závěr se vyskytl při konstatování reakce žalobce na aktuální (a akutní) léčbu. Při přijetí do nemocnice jak 16. 3. 2023, tak 28. 8. 2023, kompletně orientován nebyl. Již z prosté časové osy a postupně přijímaných závěrů různých odborných lékařů je zjevné, že žalobcovo postižení progreduje, konečně, progrese je (podle obecně dostupných informací) znakem vaskulární demence. Posudková komise nijak nereagovala na popis žalobcových opakujících se záchvatů, jejich projevů a předvídatelnosti, jak jsou popsány v lékařských zprávách, ze kterých vycházela a které zde soud pouze shrnul v bodech, které se z laického pohledu jeví jako významné k žalobcovým tvrzením k jednotlivým aktivitám, definujícím zvládání této základní životní potřeby. Rovněž se nijak nevypořádala s doporučeními, která ošetřující lékaři přijali. Ačkoliv obecně konstatovala zvládnutí všech aktivit, učinila tak pouze

intuitivně, bez odborně medicínské provázanosti s konkrétními zjištěními z lékařských zpráv, a potažmo i ze sociálního šetření vyplývajícími. Posudek tak v této části nelze označit za přezkoumatelný (zejména ohledně aktivit *mít přiměřené duševní kompetence, orientovat se osobou, časem a místem a orientovat se v obvyklých situacích a přiměřeně v nich reagovat*), ani za úplný a přesvědčivý.

36. Žalovaný ohledně této základní životní potřeby založil své rozhodnutí na nepřezkoumatelném, neúplném a nepřesvědčivém posudku, jehož závěry jsou intuitivní, čímž zatížil své rozhodnutí nepřezkoumatelností. Napadené rozhodnutí ve vztahu k této základní životní potřebě nemá oporu ve spise (§ 76 písm. b) s. ř. s.) a je na místě je zrušit.
37. Žalovaný v dalším řízení požádá posudkovou komisi o doplnění posudku, ve kterém se posudková komise vyjádří ke zvládnutí všech jednotlivých aktivit definujících tuto základní životní potřebu, zejména pak zvládnutí aktivit *mít přiměřené duševní kompetence, orientovat se osobou, časem a místem a orientovat se v obvyklých situacích a přiměřeně v nich reagovat*. Zohlední celkový žalobcův zdravotní stav, jeho vývoj, projevy, předvídatelnost záchvatů, kterými trpí, doporučení ošetřujících lékařů, a pečlivě odůvodní, jak tyto zvládnutí jednotlivých aktivit ovlivňují.

IV.

38. Základní životní potřeba **stravování** je vymezena aktivitami *vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nalít nápoj, rozdělit stravu na menší kousky a naservírovat ji, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim, konzumovat stravu v obvyklém denním režimu, přemístit nápoj a stravu na místo konzumace*.
39. Žalobce namítl, že není schopen dodržovat dietní režim a nepociťuje žízeň.
40. K této základní životní potřebě posudková komise v posudku přijala závěr o zvládnutí této základní životní potřeby. Poukázala na absenci postižení horních končetin, absenci postižení smyslů a absenci sociální dezintegrace, kdy jsou narušeny stravovací stereotypy.
41. Ze sociálního šetření vyplývá, že žalobce nemá pocit žízně a je s ohledem na migrény důležité dodržovat pitný režim. Žalobce se sám napije a je schopen si tekutiny nalít, nicméně pitný režim hlídá dcera.
42. Krajský soud v lékařských zprávách, ze kterých vycházela posudková komise, ověřil, že dodržování pitného režimu se dílem dotýká zpráva z 17. 10. 2023, Nemocnice Havířov, Urgentní příjem, kde byla žalobci mj. diagnostikována infekce močových cest. Ani z této zprávy však nevyplývá neschopnost žalobce dodržet pitný režim, a nic takového nezmiňuje žádná jiná zpráva. Konečně, konkrétní lékařské zprávy se žalobce nedovolal ani v žalobě, stejně tak neuvedl, zda je schopen dodržet pitný režim v případě nachystání nápojů předem. Podle Instrukce, oddílu D, písm. d) *stravování v obvyklém denním režimu stejně jako pitný režim jsou důležitými skutečnostmi ve vztahu k potřebám dětí a osob s mentálním postižením nebo demencí, které nemají dostatečný náhled na stravovací a pitný režim a potřebu jeho dodržování*. Nicméně z žádného předloženého podkladu nevyplývá, že by žalobce pro některé své postižení, zejména pak demenci, neměl dostatečný náhled na potřebu dodržování pitného režimu. Posudkový závěr tak krajský soud považuje za úplný a přesvědčivý, neodporující jiným podkladům pro rozhodnutí, a žalovaný v něm má podklad pro závěr o zvládnutí této základní životní potřeby. Tato žalobní námitka není důvodná.

Závěr a náhrada nákladů řízení:

43. Krajskému soud nezbyvá než konstatovat, že rozhodnutí žalovaného je vystavěno na skutečnostech, které nemají oporu ve spise, a proto je zrušil bez jednání postupem podle (§ 76 písm. b) s. ř. s. Další postup žalovaného je uveden v odstavcích 24 a 37.
44. Co se týče náhrady nákladů řízení, v řízení byl plně procesně úspěšný žalobce, kterému v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. vzniklo právo na náhradu nákladů řízení. Náklady řízení žalobce představují odměnu za zastoupení advokátem podle vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif), ve znění do 31. 12. 2024, ve výši 1 000 Kč, podle § 7 bod 3 ve spojení s § 9 odst. 2 advokátního tarifu, a to za dva úkony právní služby, příprava převzetí zastoupení a sepsí žaloby, dvakrát režijní paušál ve výši 300 Kč za každý z těchto úkonů právní služby podle § 13 odst. 3 vyhlášky. Celkem tedy náklady řízení činí 2 600 Kč. Všechny tyto náklady řízení podle obsahu spisu žalobci prokazatelně vznikly a jedná se o náklady nezbytně nutné k uplatnění jeho práva. Soud proto žalovaného k jejich zaplacení žalobce zavázal, a to k rukám zástupkyně žalobce podle § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb. občanského soudního řádu, ve spojení s ustanovením § 64 s. ř. s. Lhůtu k zaplacení soud stanovil v souladu s ustanovením § 160 odst. 1 občanského soudního řádu, neboť tato lhůta je přiměřená možnostem žalovaného.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je **možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá toto vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava, 10. června 2025

JUDr. Zora Šmolková
samosoudkyně